01/01/2021

Ο Μέγας Βασίλειος

/ Βίοι Αγίων

Σήμερα Παρασκευή, 1η Ιανουαρίου του νέου έτους 2021, η Αγία μας Ορθόδοξος Εκκλησία τιμά τη μνήμη του Μεγάλου Βασιλείου, Αρχιεπισκόπου Καισαρείας της Καππαδοκίας, και επιτελεί ανάμνηση της περιτομής του Σωτήρα μας Ιησού Χριστού.

Ο Μωσαϊκός Νόμος προνοούσε την περιτομή των αρσενικών παιδιών, που πραγματοποιείτο κατά την όγδοη ημέρα από τη γέννηση, ημέρα ονοματοδοσίας του παιδιού. Η περιτομή των Ιουδαίων σήμαινε πίστη και αφοσίωση στον αληθινό Θεό.

Ο Ιησούς γεννήθηκε ιστορικά μέσα στο λαό του Ισραήλ. Με την εφαρμογή της περιτομής και άλλων διατάξεων του Παλαιού Νόμου, ο Θεάνθρωπος τον τελειοποιεί. Σύμφωνα με τον Απ. Παύλο, με τον ερχομό του Χριστού στη γη, ούτε περιτομή ισχύει ούτε το αντίθετό της, η ακροβυστία, αλλά καινή κτίση, αφού με την Ενανθρώπησή Του τα πάντα ανανεώνονται και τελειοποιούνται. Η εορτή της Περιτομής του Κυρίου θεωρείται Δεσποτική Εορτή, εντούτοις έχει επισκιαστεί από την εορτή του Μεγάλου Οικουμενικού Ιεράρχου της Καππαδοκίας.

Ο Μέγας Βασίλειος, Πατέρας και Διδάσκαλος της Εκκλησίας, γεννήθηκε το 330 μ.Χ. στην Καισάρεια της Καππαδοκίας. Έζησε τα πρώτα παιδικά χρόνια στο χωριό Άννησα και μεγάλωσε στη Νεοκαισάρεια του Πόντου και έπειτα στην Καισάρεια της Καππαδοκίας. Οι γονείς του, ο Βασίλειος και η Εμμέλεια, αν και ευγενείς και πλούσιοι, εντούτοις είχαν ταπείνωση, ακμαιότατο χριστιανικό φρόνημα, και έθεσαν τις πρώτες πνευματικές βάσεις στο παιδί τους.

Με εφόδιο τη χριστιανική ανατροφή, ο Βασίλειος ξεκίνησε μια θαυμάσια πνευματική πορεία. Γνώρισε τις επιστήμες της εποχής του, το ευρύτερο φιλοσοφικό περιβάλλον και προπάντων κατέκτησε τη θεωρία του ιερού Ευαγγελίου, την οποία έθεσε σε εφαρμογή στην ασκητική πορεία της ζωής του.

Σπούδασε στην Καισάρεια, την Κωνσταντινούπολη και την Αθήνα, φιλοσοφία, ρητορική, γραμματική, αστρονομία και ιατρική, έχοντας συμφοιτητές του το Γρηγόριο το Ναζιανζηνό (το Θεολόγο) και τον Ιουλιανό τον Παραβάτη.

Επιστρέφοντας από την Αθήνα στην Καισάρεια, δίδασκε τη ρητορική τέχνη. Αποφάσισε όμως να ακολουθήσει τη μοναστική ζωή και γι’ αυτό πήγε στα σπουδαία μοναστηριακά κέντρα της εποχής, για να διδαχθεί το Μοναχισμό. Έτσι όταν επέστρεψε, αποσύρθηκε σε Ασκητήριο πλησίον του Ίρη ποταμού στον Πόντο. Χειροτονήθηκε διάκονος, πρεσβύτερος και αναδείχθηκε σε επίσκοπο Καισαρείας, υπερασπιζόμενος την Ορθοδοξία εναντίον του Αρειανισμού, των Ευνομιανών και των Πνευματομάχων.

Ο Μ. Βασίλειος καταξιώθηκε και στο έργο της εφαρμοσμένης βιωματικά θεολογίας οικοδομώντας τη «Βασιλειάδα», ένα μεγαλειώδες και πολύπλευρο κοινωνικό έργο. Το σπουδαίο αυτό φιλανθρωπικό δημιούργημα είναι εφάμιλλο των πιο σύγχρονων τρόπων κοινωνικής πρόνοιας. Αποτελείτο από διάφορα συγκροτήματα με ευαγή ιδρύματα, νοσοκομεία, ορφανοτροφεία, γηροκομεία και φτωχοκομεία. Ακόμη προνοούσε και κατοικίες διαμονής για τους εργαζόμενους στα διάφορα επιμέρους τμήματα της «Βασιλειάδας».

Με πλούσιο συγγραφικό έργο, ο Ιεράρχης Βασίλειος δικαίως θεωρείται Μέγας Θεολόγος, γιατί θεμελίωσε την Ορθοδοξία, σύμφωνα με τις αποφάσεις της Α΄ Οικ. Συνόδου, στη Νίκαια το 325, και προετοίμασε τη σύγκληση της Β΄ Οικ Συνόδου στην Κωνσταντινούπολη το 381. Τόσο με το λόγο, όσο και με τα έργα του απέδειξε το αυθεντικό ορθόδοξο φρόνημα.

Εκοιμήθη, μετά από πολλές δοκιμασίες και ασθένειες την 31η Δεκεμβρίου του 378 και κηδεύθηκε στην Καισάρεια την 1η Ιανουαρίου του 379, μόλις 48 ετών.

Του Επισκόπου Μεσαορίας Γρηγορίου